

4. Фокина Л.В. Орнамент: учеб. Пособие. Ростов н/Д.: Феникс, 2005. 176 с.: ил.

*Артем Довгуля
(Полтава, Україна)*

СТИЛЬ РОКОКО В ІНТЕР'ЄРІ

Рококо – це художній стиль, що виник у Франції у першій половині XIII століття і отримав свою назву від орнаменту рококо (у перекладі з французької – подрібнений камінь, мушля). Свій розвиток рококо отримав від стилю бароко. Однак на противагу масштабності й урочистості свого попередника рококо був створений з орієнтацією на створення інтер'єрів, а не архітектурних споруд, тому він спочатку демонструє камерність та інтимність.

Характерними рисами інтер'єру в стилі рококо є вишуканість, велика кількість декоративних елементів і складних орнаментів. Рококо створює атмосферу, наповнену теплом, затишком, легкістю та грайливістю, адже він був сучасником могутніх королівських фавориток, які диктували декоративний, примхливий смак епохи.

Як стиль, рококо запропонував уявлення про інтер'єр, як про єдине ціле, де досягнута повна єдність усіх компонентів: декору, стін, стелі, меблів, забарвлень оббивних і драпіровочних тканин. Для рококо не притаманні пряма лінія і симетрія, проте, його велика кількість ажурних форм, складних орнаментів, асиметрично розташованих деталей, світлих фарб, створює відчуття свята (рис. 1).

Найбільш органічний рококо в замському будинку і приватних апартаментах. Мальовничий стиль прекрасно вписується в оформлення вітальнь, спалень і туалетних кімнат. У інтер'єрі в стилі рококо багато тонкого різьбленого і ліпного оформлення, узорів, завитків, переплетених із гірляндами квітів, листя, декор включає в себе маски-головки амурів, драконів, пальм, атрибути музичних інструментів у поєднанні з рокайлем [2].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

Рокайль – декоративний мотив, що нагадує за формою мушлю, який є основою орнаменту в цьому стилі. Він з однаковим успіхом втілюється в дереві, металі, фарфорі та декоративних тканинах.

У цей період продовжує посилюватися східний, і перш за все китайський вплив. Витончені за формами, прикрашені тонким, вишуканим декором художні вироби китайських майстрів відмінно гармоніювали зі стилем та процвітали при європейських дворах. Перші китайські зразки були завезені в Європу торговими судами східно-індійських компаній ще на початку XVII століття. У середині XVIII століття, захоплення колекціонуванням порцеляни і лаків, наслідування китайським зразкам (*chinoiserie*) досягло апогею. Особливо у великій кількості завозився фарфор, що вражав європейців екзотичністю, новизною матеріалу і форм.

Власники палаців і розкішних особняків вважали своїм обов'язком завести «китайський зал», обставлений китайськими меблями і оброблений дерев'яними панно лакової роботи, або влаштувати галерею китайського фарфору [1].

У колірній гамі для рококо пріоритетними є вишукані пастельні тони: перловий, блідо-охристий, перламутровий, сріблястий, блакитний та інші, в поєднанні з золотом.

Самі приміщення у стилі рококо часто бувають овальної або, як варіант, круглої форми, що легко зараз реалізується за допомогою панелей гіпсокартону або дерев'яними декоративними панелями, виконаними за індивідуальними авторськими кресленнями. Додатково для декорування стін і віконних прорізів використовуються овальні медальйони. Стиль рококо спрямований на руйнування площин, тому стіни не мають чітких меж з стелею, для чого широко використовується падуга, (плавний напівкруглий перехід, що зв'язує те й інше), яка декорується тонким орнаментом [3].

Рис. 1. Інтер'єр у стилі рококо

В обробці стін рококо використовує складні форми і подрібнений орнамент. Спочатку стіни обтягувалися шовковими тканинами в поєднанні з порт'єрами. Трохи пізніше стали застосовувати бавовняні тканини і паперові шпалери, найчастіше з імітацією східного колориту. Рококо демонструє демократичний підхід в оформленні підлоги, який може бути, як дерев'яним, так і керамічним. Невід'ємною частиною стилю є наявність в інтер'єрі дзеркал різних розмірів, які в поєднанні з позолотою, що ніби стікає по стінах, і багатою ліпниною стелі, деформують простір і створюють витончену атмосферу (рис. 2).

Рис. 2. Декор дзеркалами, ліпниною та позолотою

У меблів інтер'єрів епохи цього стилю відсутні прямокутні форми. Елегантна, легка з витонченими плавними лініями, вона представлена у вигляді крісел з гнучими спинками і підлокітниками, диванами з великою кількістю подушок, овальними столиками з вигнутими ніжками, комодами і секретерами, що використовують хвилясті контури. Головним є плавний перехід форм, відсутність всього масивного і статичного. У розстановці меблів присутня асиметрія.

Меблі рококо будуються на повній відмові від принципу архітектонічності з властивим йому підкресленням автономності окремих елементів конструкції. Деталі розчиняються у загальному обсязі предметів. У окремих комодах лінії конструкції зникають, а кордони ящиків повністю замасковані орнаментом, що стелиться по поверхні предмета. Хвилясті поверхні виробів корпусних меблів прикрашаються мозаїкою та візерунчастими рамками. У декоративному оздобленні меблів рококо різьблення по дереву займає дуже скромне місце. Її заміщають бронзові накладки.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

Дуже важливе значення для рококо мають аксесуари, завдяки їм інтер'єр у цьому стилі виглядає як шкатулка з коштовностями. Позолочені канделябри, гобелени із зображеннями квітів, пагод, людей у китайському одязі, ширми, дзеркала, візуально змінюють простір, порцелянові статуетки, годинники, картини стають заключним акордом в оформленні інтер'єру в цьому стилі. Головний мотив в оздобленні інтер'єру – невисокий камін, покритий мармуровою плитою і тонко оброблений стукко. На камін ставили годинник, канделябри тощо, а ділянку стіни над ним декорували дзеркалом, оправленим у розкішну раму [4].

Дзеркал в салонах і будуарах було зазвичай багато; розвішані на стінах і розставлені на столиках і консолях, вони ускладнювали, деформували просторову структуру приміщень.

Стиль рококо – це розчинення в природі, форми якої асиметричні, звивисті, багатобарвні і багатогранні. Завдяки своїй легкості, вишуканості, декоративній граціозності орнаментів і композицій він створює чудову нагоду для втілення найсміливіших дизайнерських ідей у інтер'єрі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білик Б. *Культурологія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ : КНИГА, 2004. 408с.*
2. Расине О. *Орнамент всех времен и стилей. Том 1. Москва: Арт-Родник, 2004. 268 с.*
3. Закович М. *Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. Київ : Знання, 2004. 567с.*
4. Матвеева Л. *Культурологія: Курс лекцій. Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ : Либідь, 2005. 512с.*

*Альона Савдід
(Полтава, Україна)*

СТИЛІСТИЧНІ РІШЕННЯ АРХІТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСЬКИХ ТВОРІВ ВЛАДИСЛАВА ГОРОДЕЦЬКОГО

Український етап архітектурно-дизайнерської діяльності Владислава

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*